

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

מדביק מודעות שגרם נזק למפרסם ותובע שכרו שהובטח לו

תיק מס' 1905.

טוען התובע שקיבל סך מודעות מבעל חנות להדבקה ברחבי העיר בעד שקל וחצי למודעה, ועבד בס"ה כ-6 שעות, והתנה בעל החנות עמו שלא ידביק על לוחות מודעות עירוניים כדי שלא ייקנס על זה, ולא התנה עמו שלא ידביק על עמודי חשמל ובסוף הגיע פקח עיריה ונתן קנס על הדבקה על עמוד חשמל, ולכן המעביד מעכב את משכורתו.

טוען הנתבע שהנתבע הדביק בפחות מ-5 שעות כ-500 מודעות, ולא יתכן להדביק כ-100 מודעות בשעה, והוא רגיל ממדביקים קודמים שעבדו אצלו שהדבקה של 500 לוקחת יומיים, והתנה עמו להדביק רק בתחנות אוטובוס ולוחות מודעות של בניינים, ובסוף קיבל התראות מבניינים שהודבק על גדרות והזיקן בדבק, וגם פקח עיריה שקנס אותו ב-720 שקל על הדבקה על עמוד תאורה בהתראה שאם לא יוריד את שאר המודעות שעל עמודי תאורה ייקנס בסכום זה על כל עמוד, ושכר בחור בכסף להוריד מעל כל העמודים, וכן מצא תחנות שיש בהם 6 מודעות מודבקות, וכן הדבקות על פחי אשפה, וכך הדביק את הכל, ולא כפי שצריך. ובס"ה לדעתו הדביק כ-160 מודעות כפי שצריך, וקיבל הרבה פרסומת, והיה לו נזקים אמנם ודאי היו גם רווחים מההדבקה, ולא יודע איך וכמה לחשב כמה מגיע לעובד.

הנתבע מוכן להתפשר ולתת חלק מהשכר לתובע, והתובע לא מעוניין בפשרה אלא בהכרעה לפי הדין.

ומן הדין פועל שהזיק לבעלים חייב בנזקים כמבואר בחו"מ סימן שו. וגם בנזק שאינו חייב מ"מ מפסיד שכרו כמבואר בחו"מ סימן קכז סעיף ב ובסימן של"ה סעיף ב ברמ"א ועוד מקומות רבים.

אמנם יש מקום לחלק בין שכיר ופועל וקבלן לעבודה אחת שלמה ששכרם על הכל, וכל נזק שהוא בעבודה מקוזז מכל השכר. אולם אם כל שפא ושפא זימניה (בב"ב דף ה ב) וכן סופר דספר תורה שכל עמוד או גליון שסיכמו

שזהו זמנו לקבל שכר, אף שהוא קבלן, אי"ז קבלנות על כל המלאכה מתחילה ועד סוף אלא כמה וכמה מלאכות. וכן בנידו"ד הגדרת התובע היא כקבלן (לפי גדריו של הש"ך בסימן שלג סק"כ וסקכ"ו ועוד) לפי המתואר מפייהם גם המחיר היה פר מודעה, וגם לא נטל הכל יחד אלא בכמה פעמים נכנס ונטל מודעות להמשך העבודה כשגמר להדביק הקודמות. ע"כ כל מודעה היא קבלנות בפנ"ע, ומה שהדביק נכון מגיע לו שכר וא"א לקזז מזה את הנזק של מה שהדביק בטעות והזיק בזה.

ועוד יש להקדים שהנזקים של פקח שקנס או איים הם גרמא ולא היזק בידים, וכן העובד שנשכר לקלף מודעות. אבל המודעות שלא הודבקו במקום נכון ולכן הורדו ע"י המוריד וכן אלו שהודבקו יחדיו או שנשארו ולא הודבקו, הם נזק בידים שמגיע עליו קיזוז. מאידך על 160 יש הודאה שהביא ריווח, וגם ההדבקות על פחים וכדו' היו לפרסומת ויש בהם תועלת. וננקוט כדעת הפוסקים שאין מקזזים גרמא מחוב כשהניזוק תפוס כשאינו תובע את זה.

ומתוך הדברים התברר שהתובע המדביק הוא מירושלים שם רגילים להדביק על קירות וגדות ורגילים להדביק כמה וכמה מודעות זו לצד זו. והנתבע בעל החנות הוא מעיר אחרת, והעבודה התבצעה בעיר של החנות, שם הרגילות שונה בכל הענינים הנ"ל, ולא התכוין להזיק בכוונה אלא להדביק כמקובל בעירו. ומ"מ היות וזה נזק בידים ונחשב ל"אדם המזיק" הרי על זה הדין הוא אדם מועד לעולם בין ער בין ישן בין אונס ובין רצון, חוץ מאונס גמור ממש שלא היה יכול לחשוב ולדעת ממנו מראש. ומאחר והתברר שהתובע ראה בשעת ההדבקה שלא היו מודעות דבוקות על הקירות והגדרות שהדביק בהם, וכן לא היו מודעות גדולות על עמודי חשמל אלא רק מודעות קטנות ממש, היה צריך להבין שזה לא דרך העיר. והנתבע טוען שמשיג המודעות בזול בסך 1 שקל למודעה.

וע"כ על מה שמודה הנתבע (160 מודעות שהודבקו כראוי) חייב 240 שקל, ועל מה שהזיק התובע במישרין את המודעות (לטענת הנתבע זה מגיע ל340 מודעות מתוך 500, דהיינו 340 שקל. והתובע לא שיער כמה הם ואינו מודה בנתון זה), כמה שלא הדביק כדבעי ודאי הפסיד שכרו, ועל גוף המודעות שנשחתו בידים ע"י הדבקה שכבר לא ראויות להדבקה, ג"כ חייב לשלם לנתבע. ע"כ אי אפשר להוציא מהנתבע כלל.

והסתפקתי אם גם על נזק כגון זה שייך לחייב את הנתבע לפנים משורת הדין כהנהו שקולאי דרב הונא מדין למען תלך בדרך טובים וארחות צדיקים תשמור, ושמא יש לחלק. ומ"מ בע"פ אמרתי את זה למעביד שראוי שיתן שלישי.

